ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 6ης Ιουνίου 2002 *

Στην υπόθεση C-80/00,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Bundesgerichtshof (Γερμανία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του Πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971 για την ερμηνεία από το Δικαστήριο της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ της

Italian Leather SpA

και της

WECO Polstermöbel GmbH & Co.,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του τίτλου ΙΙΙ, τιτλοφορούμενου «Αναγνώριση και εκτέλεση», της προαναφερθείσας Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 (ΕΕ 1982, L 388, σ. 7), όπως τροποποιήθηκε με τη Σύμβαση της 9ης Οκτωβρίου 1978 για την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας (ΕΕ 1982, L 388, σ. 24), με τη Σύμβαση της 25ης Οκτωβρίου 1982 για την

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 388, σ. 1) και με τη Σύμβαση της 26ης Μαΐου 1989 για την προσχώρηση του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 285, σ. 1),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, D. A. O. Edward, A. La Pergola, M. Wathelet (εισηγητή) et C. W. A. Timmermans, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger,
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Italian Leather SpA, εκπροσωπούμενη από τον J. Kummer, Rechtsanwalt,

— η WECO Polstermöbel GmbH & Co., εκπροσωπούμενη από τον J. Schütze, Rechtsanwalt,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον R. Wagner,

— η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Σ. Ξαλά και Κ. Γρηγορίου,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον U. Leanza, επικουρούμενο από τον O. Fiumara, avvocato dello Stato,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την G. Amodeo, επικουρούμενη από τον A. Layton, QC,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον J. L. Iglesias Buhigues, επικουρούμενο από τον B. Wägenbaur, Rechtsanwalt,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Italian Leather SpA, εκπροσωπούμενης από τον J. Kummer, της Ελληνικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από την Κ. Γρηγορίου, της Κυβερνήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενης από τον A. Layton, και της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από την A.-M. Rouchaud, επικουρούμενης από τον B. Wägenbaur, κατά τη συνεδρίαση της 22ας Νοεμβρίου 2001,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Φεβρουαρίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 10ης Φεβρουαρίου 2000, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Μαρτίου 2000, το Bundesgerichtshof υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του Πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971 για την ερμηνεία από το Δικαστήριο της Συμβάσεως της

27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, τρία προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του τίτλου ΙΙΙ, τιτλοφορούμενου «Αναγνώριση και εκτέλεση», της Συμβάσεως αυτής (ΕΕ 1982, L 388, σ. 7), όπως τροποποιήθηκε με τη Σύμβαση της 9ης Οκτωβρίου 1978 για την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας (ΕΕ 1982, L 388, σ. 24), με τη Σύμβαση της 25ης Οκτωβρίου 1982 για την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 388, σ. 1) και με τη Σύμβαση της 26ης Μαΐου 1989 για την προσχώρηση του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας (ΕΕ L 285, σ. 1, στο εξής: Σύμβαση των Βρυξελλών).

2 Τα ερωτήματα αυτά υποβλήθηκαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της εταιρίας ιταλικού δικαίου Italian Leather SpA (στο εξής: Italian Leather), με έδρα το Bironto (Ιταλία), και της εταιρίας γερμανικού δικαίου WECO Polstermöbel GmbH & Co. (στο εξής: WECO), με έδρα το Leimbach (Γερμανία), όσον αφορά τις λεπτομέρειες χρήσεως ενός σήματος στο πλαίσιο συμβάσεως αποκλειστικής διανομής επίπλων με δερμάτινη επένδυση.

Το νομικό πλαίσιο

Η Σύμβαση των Βρυξελλών

3 Η Σύμβαση των Βρυξελλών, σύμφωνα με το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου.

4 Το άρθρο 24 της Συμβάσεως των Βρυξελλών ορίζει:

«Τα ασφαλιστικά μέτρα που προβλέπονται από το δίκαιο συμβαλλόμενου κράτους μπορούν να ζητηθούν από τα δικαστήρια του κράτους αυτού, έστω και αν δικαστήριο άλλου συμβαλλόμενου κράτους έχει, σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση, διεθνή δικαιοδοσία για την ουσία της υποθέσεως.»

5 Ο τίτλος ΙΙΙ της Συμβάσεως των Βρυξελλών καθορίζει τους κανόνες βάσει των οποίων κάθε απόφαση που εκδίδεται από δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους αναγνωρίζεται και εκτελείται στα λοιπά συμβαλλόμενα κράτη.

6 Το άρθρο 25 της Συμβάσεως των Βρυξελλών προβλέπει:

«Ως απόφαση, κατά την έννοια της παρούσας συμβάσεως, νοείται κάθε απόφαση εκδιδόμενη από δικαστήριο συμβαλλόμενου κράτους, οποιαδήποτε και αν είναι η ονομασία της, όπως απόφαση, διαταγή, διαταγή εκτελέσεως, καθώς και ο καθορισμός της δικαστικής δαπάνης από τον γραμματέα.»

7 Το άρθρο 26, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως των Βρυξελλών ορίζει:

«Απόφαση που εκδίδεται σε συμβαλλόμενο κράτος αναγνωρίζεται στα υπόλοιπα συμβαλλόμενα κράτη χωρίς ιδιαίτερη διαδικασία».

8 Το άρθρο 27 της Συμβάσεως των Βρυξελλών έχει ως εξής:

«Απόφαση δεν αναγνωρίζεται:

[...]

3) αν η απόφαση είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που έχει εκδοθεί μεταξύ των ιδίων διαδίκων στο κράτος αναγνωρίσεως

[...]».

9 Σύμφωνα με το άρθρο 31, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως των Βρυξελλών:

«Απόφαση που εκδόθηκε και είναι εκτελεστή σε συμβαλλόμενο κράτος εκτελείται σε άλλο συμβαλλόμενο κράτος, αφού κηρυχθεί εκεί εκτελεστή, με αίτηση κάθε ενδιαφερομένου.»

10 Το άρθρο 34 της Συμβάσεως των Βρυξελλών ορίζει:

«Το δικαστήριο στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση αποφασίζει αμελλητί, χωρίς ο διάδικος, κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, να έχει στο στάδιο αυτό της διαδικασίας δικαίωμα υποβολής προτάσεων.»

Η γερμανική κανονιστική ρύθμιση

11 Κατά το Bundesgerichtshof, σύμφωνα με το άρθρο 935 του Zivilprozessordnung (γερμανικού κώδικα πολιτικής δικονομίας, στο εξής: ZPO), ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να διαταχθεί αν υφίσταται φόβος προσβολής ή περιορισμού των δικαιωμάτων διαδίκου λόγω μεταβολής της υφιστάμενης καταστάσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, το επιληφθέν δικαστήριο καλείται, κατ' ουσίαν, να εξασφαλίσει τη διατήρηση της υφιστάμενης καταστάσεως.

12 Το Bundesgerichtshof διευκρινίζει, ομοίως, ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 940 του ZPO, το επιληφθέν δικαστήριο μπορεί επίσης να ρυθμίσει μια έννομη σχέση προσωρινώς, στο μέτρο που τούτο είναι αναγκαίο για την πρόληψη σοβαρής ζημίας ή αμέσου κινδύνου, ή για άλλους λόγους.

13 Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 890, παράγραφος 1, του ZPO, σε περίπτωση μη συμμορφώσεως προς τις αποφάσεις των γερμανικών δικαστηρίων που έχουν ως αντικείμενο υποχρέωση παραλείψεως επαπειλείται χρηματική ποινή και, αν το ποσό της χρηματικής ποινής δεν μπορεί να εισπραχθεί, προσωπική κράτηση.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

14 Η Italian Leather είναι μια εταιρία διανομής επίπλων με δερμάτινη επένδυση με την ονομασία «LongLife». Η εταιρία WECO πωλεί επίσης τέτοιου είδους έπιπλα.

15 Το 1996 η Italian Leather παραχώρησε στη WECO, βάσει «συμβάσεως αποκλειστικότητας», το δικαίωμα διανομής των εμπορευμάτων της για πέντε έτη σε περιορισμένη γεωγραφική ακτίνα. Η εν λόγω σύμβαση περιείχε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες ρήτρες:

«2) Οι αγοραστές δικαιούνται να χρησιμοποιούν το σήμα LongLife μόνο για την πώληση επίπλων με δερμάτινη επένδυση LongLife.

[...]

4) Κανένας αγοραστής δεν δικαιούται να χρησιμοποιεί το σήμα LongLife για δική του διαφήμιση χωρίς την έγγραφη άδεια του προμηθευτή των εμπορευμάτων.»

16 Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνώρισαν ως κατά τόπον αρμόδια για την επίλυση των σχετικών με την εν λόγω σύμβαση διαφορών τα δικαστήρια του Bari (Ιταλία).

17 Το 1998 η WECO προσήψε στην Italian Leather κακή εκτέλεση της συμβάσεως της ανακοίνωσε ότι δεν πρόκειται να δεχθεί, κατά συνέπεια, τη χρησιμοποίηση κοινού διαφημιστικού μηνύματος κατά τις επικείμενες εκθέσεις, αλλά θα παρουσιάσει το δικό της σήμα WECO.

18 Η Italian Leather ζήτησε από το Landgericht Koblenz (Γερμανία), εντός της περιφέρειας του οποίου εδρεύει η WECO, να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα κατά της εταιρίας αυτής, προκειμένου να της απαγορεύσει την εμπορία των δερμάτινων προϊόντων τα οποία παρουσίασε ως προϊόντα που δεν απαιτούν δύσκολη συντήρηση, με το σήμα «naturia longlife by Maurizio Danieli».

19 Με απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 1998, το Landgericht Koblenz, στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατ' εφαρμογήν του άρθρου 24 της Συμβάσεως των Βρυξελλών, απέρριψε την αίτηση διότι δεν πληρούνταν οι «προϋποθέσεις λήψεως ασφαλιστικών μέτρων».

20 Σύμφωνα με το εν λόγω δικαστήριο, το να γίνει δεκτό το αίτημα της Italian Leather θα ισοδυναμούσε με καταδίκη της WECO σε εκτέλεση της συμβάσεως. Η Italian Leather όμως δεν απέδειξε την ύπαρξη κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης ή οριστικής απώλειας δικαιώματος, προϋποθέσεις που, κατά το γερμανικό δίκαιο, πρέπει να πληρούνται για τη λήψη του αιτούμενου μέτρου. Εξάλλου, η WECO είχε ήδη λάβει συγκεκριμένα μέτρα για τη διαφήμιση και την εμπορία των προερχόμενων από άλλους προμηθευτές δερμάτινων προϊόντων της. Για τον λόγο αυτόν, θα υφίστατο και η ίδια σημαντική βλάβη σε περίπτωση επιβολής της αιτηθείσας απαγορεύσεως.

21 Λίγες ημέρες πριν από την έκδοση της από 17 Νοεμβρίου 1998 αποφάσεως του Landgericht Koblenz, η Italian Leather υπέβαλε αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του πρωτοδικείου του Bari, το οποίο, με διάταξη της 28ης Δεκεμβρίου 1998, εκτίμησε διαφορετικά την προϋπόθεση περί επείγοντος, κρίνοντας, επ' αυτού, ότι «[ο] κίνδυνος εν προκειμένω (το επείγον) έγκειται στην οικονομική ζημία της αιτούσας και στον νομικό "θάνατο" που μπορεί να επέλθει, ο οποίος είναι ανεπανόρθωτος».

22 Κατά συνέπεια, το πρωτοδικείο του Bari απαγόρευσε στη WECO τη χρήση του όρου «LongLife» για τη διανομή των δερμάτινων προϊόντων της επιπλώσεως σε ορισμένα κράτη μέλη, και μεταξύ αυτών στη Γερμανία.

23 Κατόπιν αιτήσεως της Italian Leather, το Landgericht Koblenz, με διάταξη της 18ης Ιανουαρίου 1999 (στο εξής διατάξη περί εκτελέσεως), αφενός, κήρυξε τη διάταξη του πρωτοδικείου του Bari εκτελεστή και, αφετέρου, επέβαλε χρηματική ποινή βάσει του άρθρου 890, παράγραφος 1, του ZPO.

24 Κατόπιν προσφυγής της WECO, το αρμόδιο Oberlandesgericht μεταρρύθμισε τη διάταξη περί εκτελέσεως, θεωρώντας ότι η διάταξη του πρωτοδικείου του Bari ήταν ασυμβίβαστη, κατά την έννοια του άρθρου 27, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών, με την απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 1998, με την οποία το Landgericht Koblenz είχε απορρίψει το αίτημα της Italian Leather να απαγορευθεί στη WECO να χρησιμοποιεί το σήμα LongLife για την εμπορία των δερμάτινων προϊόντων της.

25 Η Italian Leather προσέφυγε κατά της αποφάσεως του Oberlandesgericht ενώπιον του Bundesgerichtshof.

26 Το Bundesgerichtshof εκφράζει αμφιβολίες όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 27, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών.

27 Σύμφωνα με το Bundesgerichtshof, η νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με το αν τα έννομα αποτελέσματα διαφορετικών αποφάσεων αλληλοαναιρούνται αφορά, μέχρι σήμερα, μόνον καταστάσεις κατά τις οποίες υφίσταντο αποκλίσεις ουσιαστικού δικαίου. Η υπό εξέταση υπόθεση όμως εμφανίζει την ιδιαιτερότητα ότι οι αποκλίσεις

μεταξύ των δύο επίμαχων αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων έγκεινται μόνο σε διαφορές αφορώσες τις δικονομικές απαιτήσεις.

28 Αν υποτεθεί ότι οι εν λόγω αποφάσεις είναι ασυμβίβαστες μεταξύ τους, το δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως πρέπει, αν θεωρήσει ότι από πλευράς του κράτους αναγνωρίσεως η απόκλιση δεν είναι αρκετά σημαντική, να έχει, εντούτοις, το δικαίωμα να μην εφαρμόσει το άρθρο 27, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών. Πράγματι, η διάταξη αυτή έχει ως μοναδικό σκοπό την αποφυγή της διαταράξεως της κοινωνικής ειρήνης ενός συμβαλλόμενου κράτους, την οποία είναι δυνατόν να προκαλέσει η δυνατότητα επικλήσεως δύο αντιφατικών αποφάσεων. Το ζήτημα αν, σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, μια τέτοια διατάραξη είναι αμφισβητούμενη πρέπει να εκτιμάται μόνον από πλευράς του κράτους αναγνωρίσεως.

29 Σε περίπτωση επικυρώσεως της διατάξεως περί εκτελέσεως, το Bundesgerichtshof διερωτάται, περαιτέρω, αν μπορεί, ή αν υποχρεούται, να διατηρήσει την επαπειλούμενη χρηματική ποινή που προέβλεψε το Landgericht Koblenz για την περίπτωση μη εκτελέσεως της διατάξεως του πρωτοδικείου του Bari, βάσει του γερμανικού δικαίου.

30 Υπενθυμίζοντας ότι η Σύμβαση των Βρυξελλών έχει ως αντικείμενο την ενίσχυση της διασυνοριακής αναγνωρίσεως των αποφάσεων, το Bundesgerichtshof ερμηνεύει τα άρθρα 31, πρώτο εδάφιο, και 34, πρώτο εδάφιο, της εν λόγω Συμβάσεως υπό την έννοια ότι το δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως πρέπει εν γένει να εξασφαλίζει, κατά το μέτρο του δυνατού, στην αλλοδαπή δικαστική απόφαση της οποίας ζητείται η εκτέλεση τις ίδιες ευνοϊκές συνθήκες εκτελέσεως με εκείνες που ισχύουν για παρεμφερή απόφαση δικαστηρίου του κράτους αναγνωρίσεως.

31 Συναφώς, το Bundesgerichtshof επισημαίνει ότι το ιταλικό δίκαιο προβλέπει ως μοναδικό είδος άμεσης αναγκαστικής εκτελέσεως των απαγορευτικών εντολών την καταβολή αποζημιώσεως.

32 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η εφαρμογή μέσων καταναγκασμού του γερμανικού δικαίου για την άμεση εκτέλεση απαγορευτικής εντολής ιταλικού δικαστηρίου συνεπάγεται αποτελέσματα σπουδαιότερα από εκείνα που προβλέπει το δίκαιο του κράτους προελεύσεως της αποφάσεως. Το αιτούν δικαστήριο αμφιβάλλει περί του αν τα άρθρα 31, πρώτο εδάφιο, και 34, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως των Βρυξελλών επιτρέπουν ή ενδεχομένως απαιτούν μια τέτοια λύση.

33 Συνεπώς, το Bundesgerichtshof ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Μπορούν αποφάσεις, οι οποίες αποκλίνουν μεταξύ τους μόνον ως προς τις ειδικές προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να εκδοθεί ορισμένο αυτοτελές προσωρινό μέτρο (κατά την έννοια του άρθρου 24 της Συμβάσεως των Βρυξελλών), να είναι ασυμβίβαστες κατά την έννοια του άρθρου 27, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών;

2) Επιτρέπεται και οφείλει το δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως, το οποίο κηρύσσει εκτελεστή, σύμφωνα με τα άρθρο 34, πρώτο εδάφιο, και 31, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως των Βρυξελλών, αλλοδαπή απόφαση υποχρεώνουσα τον καθού διάδικο σε παράλειψη ορισμένων ενεργειών, να διατάσσει συγχρόνως εκείνα τα μέτρα τα οποία, κατά το δίκαιο του κράτους αναγνωρίσεως, είναι αναγκαία για την εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως παραλείψεως;

3) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα: πρέπει οι αναγκαίες διαταγές για την εκτελεστότητα της αποφάσεως παραλείψεως στο κράτος αναγνωρίσεως να δίδονται ακόμη και αν η ίδια η προς αναγνώριση απόφαση δεν περιλαμβάνει παρεμφερείς διαταγές κατά το δίκαιο του κράτους προελεύσεως της αποφάσεως και το εν λόγω δίκαιο ουδόλως προβλέπει άμεση εκτελεστότητα ανάλογων δικαστικών αποφάσεων παραλείψεως;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

34 Με το πρώτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αφενός, αν το άρθρο 27, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι μια αλλοδαπή απόφαση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, υποχρεώνουσα τον καθού διάδικο στην παράλειψη ορισμένων ενεργειών, είναι ασυμβίβαστη με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, εκδοθείσα μεταξύ των ίδιων διαδίκων στο κράτος αναγνωρίσεως, με την οποία απορρίφθηκε η χορήγηση τέτοιου μέτρου, ακόμη και αν τα αντιφατικά αποτελέσματα των εν λόγω αποφάσεων οφείλονται σε διαφορές αφορώσες τις δικονομικές προϋποθέσεις, από την πλήρωση των οποίων το εθνικό δίκαιο εξαρτά τη λήψη του απαγορευτικού μέτρου στο κράτος προελεύσεως και στο κράτος αναγνωρίσεως. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, αφετέρου, αν το δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως υποχρεούται να αρνηθεί την αναγνώριση της αλλοδαπής αποφάσεως ή αν η εν λόγω Σύμβαση του παρέχει τη δυνατότητα να αρνηθεί τούτο μόνον αν εκτιμήσει ότι η κοινωνική τάξη του κράτους αναγνωρίσεως θα διαταραχθεί πράγματι και σε σημαντικό βαθμό από τη συνύπαρξη δύο αντιφατικών αποφάσεων.

Παρατηρήσεις των διαδίκων

35 Όσον αφορά το πρώτο μέρος του πρώτου ερωτήματος, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υποστηρίζει, με τις γραπτές παρατηρήσεις της, ότι η έννοια του ασυμβιβάστου υποχρεώνει το δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως να προβεί σε ορισμένες διακρίσεις, όπως η διάκριση μεταξύ των προϋποθέσεων χορηγήσεως ενός ειδικού μέτρου και των αποτελεσμάτων της αποφάσεως περί χορηγήσεως ή περί αρνήσεως χορηγήσεως ενός τέτοιου μέτρου ή η διάκριση μεταξύ των ουσιαστικών και των τυπικών προϋποθέσεων από τις οποίες εξαρτάται η λήψη του αιτούμενου μέτρου.

36 Όσον αφορά την πρώτη διάκριση, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου επισημαίνει ότι το άρθρο 27, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών αφορά αποκλειστικώς τα έννομα αποτελέσματα της αποφάσεως και όχι τις προϋποθέσεις λήψεώς της. Η εξέτασή τους, εντούτοις, μπορεί να καταστεί αναγκαία για να καθορισθεί το νομικό πεδίο εφαρμογής της οικείας αποφάσεως και να εκτιμηθεί, κατά συνέπεια,

κατά πόσον είναι ασυμβίβαστη προς έτερη απόφαση. Τούτο ισχύει ιδίως στην περίπτωση κατά την οποία το αιτούμενο μέτρο απορρίφθηκε. Είναι δυνατόν δηλαδή να καταστεί αναγκαία η αναφορά στις προϋποθέσεις χορηγήσεως του μέτρου αυτού για την κατανόηση του περιεχομένου της απορριπτικής αποφάσεως.

37 Όσον αφορά τη δεύτερη διάκριση για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως, το δικαστήριο δύναται, προκειμένου να εκτιμήσει το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα των υπό εξέταση αποφάσεων, να διερευνήσει αν οι προϋποθέσεις χορηγήσεως των οικείων μέτρων είναι ουσιαστικές ή τυπικές. Τούτο ισχύει ιδίως όταν το δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως κρίνει μια απόφαση περί απορρίψεως αιτήσεως λήψεως ενός ειδικού μέτρου, διότι, στην περίπτωση αυτή, δεν υφίσταται αυτό καθεαυτό «μέτρο» προς ανάλυση.

38 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου συνήγαγε το συμπέρασμα ότι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, τα αρνητικά αποτελέσματα της αποφάσεως του Landgericht Koblenz της 17ης Νοεμβρίου 1998 δύσκολα μπορούσαν να θεωρηθούν ασυμβίβαστα προς τα θετικά αποτελέσματα της διατάξεως του πρωτοδικείου του Bari της 28ης Δεκεμβρίου 1998. Τα αποτελέσματα των εκδοθεισών από τα δικαστήρια αυτά αποφάσεων θα μπορούσαν να θεωρηθούν ασυμβίβαστα μόνον αν ταυτίζονταν τα κριτήρια που εφαρμόζουν αντιστοίχως τα δύο αυτά δικαστήρια και οι προσκομισθείσες σ' αυτά αποδείξεις.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

39 Το Δικαστήριο εκκινεί από την αφετηρία ότι, λαμβανομένου υπόψη ότι το δικαστήριο ουσίας είναι το πρωτοδικείο του Bari, το Landgericht Koblenz, με την από 17 Νοεμβρίου 1998 απόφασή του, δεν υπερέβη τα όρια της απορρέουσας από το άρθρο 24 της Συμβάσεως δικαιοδοσίας του, όπως έχουν ερμηνευθεί από το Δικαστήριο (βλ. τις αποφάσεις της 17ης Νοεμβρίου 1998, C-391/95, Van Uden, Συλλογή 1998, σ. I-7091, σκέψεις 37 έως 47, και της 27ης Απριλίου 1999, C-99/96, Mietz, Συλλογή 1999, σ. I-2277, σκέψεις 42, 46 και 47).

40 Πρώτον, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ασυμβίβαστο, κατά την έννοια του άρθρου 27, σημείο 3, της Συμβάσεως, πρέπει να εξεταστεί αν οι εν λόγω αποφάσεις αναπτύσσουν έννομες συνέπειες οι οποίες αποκλείουν η μία την άλλη (απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 1988, 145/86, Hoffmann, Συλλογή 1988, σ. 645, σκέψη 22).

41 Δεύτερον, δεν έχει σημασία αν οι οικείες αποφάσεις εκδόθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών ασφαλιστικών μέτρων ή διαδικασιών ουσίας. Το άρθρο 27, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών, δεδομένου ότι, όπως και το άρθρο 25 της Συμβάσεως αυτής, αφορά «αποφάσεις» χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις, έχει γενική ισχύ. Κατά συνέπεια, οι αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων, όπως και οι λοιπές αποφάσεις τις οποίες αφορά το άρθρο 25, υπόκεινται στους κανόνες περί ασυμβιβάστου που θέτει η εν λόγω Σύμβαση.

42 Τρίτον, είναι ομοίως άνευ σημασίας το ότι οι κανόνες που διέπουν την οργάνωση των εθνικών διαδικασιών ασφαλιστικών μέτρων είναι δυνατόν να παρουσιάζουν μεγαλύτερες διαφορές, ανάλογα με τα συμβαλλόμενα κράτη, σε σχέση με τους κανόνες που διέπουν την οργάνωση των διαδικασιών ουσίας.

43 Πράγματι, αφενός, η Σύμβαση δεν έχει σκοπό να ενοποιήσει τους κανόνες ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου των συμβαλλομένων κρατών, αλλά να κατανείμει τη διεθνή δικαιοδοσία όσον αφορά τη λύση των αστικών και εμπορικών διαφορών στις ενδοκοινοτικές σχέσεις και να διευκολύνει την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων (αποφάσεις της 15ης Μαΐου 1990, C-365/88, Hagen, Συλλογή 1990, σ. I-1845, σκέψη 17, και της 7ης Μαρτίου 1995, C-68/93, Shevill κ.λπ., Συλλογή 1995, σ. I-415, σκέψη 35).

44 Αφετέρου, όπως προκύπτει από τη σκέψη 22 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Hoffmann, το ασυμβίβαστο άπτεται των αποτελεσμάτων των αποφάσεων δικαιοδοτικών οργάνων· δεν αφορά τις προϋποθέσεις παραδεκτού και διαδικασίας, οι οποίες ενδεχομένως ποικίλλουν μεταξύ των συμβαλλομένων κρατών, προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η λήψη των εν λόγω αποφάσεων.

45 Υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων όπως οι επίμαχες στην κύρια δίκη είναι ασυμβίβαστες μεταξύ τους.

46 Το πρωτοδικείο του Bari δέχθηκε την αίτηση που υπέβαλε η Italian Leather κατά της WECO, με την οποία η αιτούσα ζήτησε να απαγορευθεί στην καθής η χρήση του σήματος LongLife για την εμπορία των δερμάτινων προϊόντων της, αφού προηγουμένως το Landgericht Koblenz είχε απορρίψει ίδια αίτηση της Italian Leather κατά της WECO.

47 Συνεπώς, η απάντηση που πρέπει να δοθεί στο πρώτο μέρος του πρώτου ερωτήματος είναι ότι το άρθρο 27, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι μια αλλοδαπή απόφαση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, υποχρεώνουσα τον καθού διάδικο σε παράλειψη ορισμένων ενεργειών, είναι ασυμβίβαστη προς μια απόφαση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, εκδοθείσα μεταξύ των ίδιων διαδίκων στο κράτος αναγνωρίσεως, με την οποία απορρίφθηκε η χορήγηση τέτοιου μέτρου.

48 Όσον αφορά το δεύτερο μέρος του πρώτου ερωτήματος, περί των συνεπειών του ασυμβιβάστου μεταξύ μιας αλλοδαπής αποφάσεως και μιας αποφάσεως δικαστηρίου του κράτους αναγνωρίσεως, επιβάλλεται καταρχάς η διαπίστωση ότι, σύμφωνα με τη σχετική με τη Σύμβαση των Βρυξελλών έκθεση του M. Jenard (ΕΕ 1986, C 248, σ. 29, και συγκεκριμένα σ. 73), «[α]ναμφισβήτητα, η κοινωνική ειρήνη ενός κράτους θα διαταρασσόταν αν ήταν δυνατόν να επωφεληθεί κανείς από δύο αντίθετες δικαστικές αποφάσεις».

49 Ακολούθως, είναι σκόπιμη η υπενθύμιση ότι το άρθρο 27, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών ορίζει ότι μια απόφαση δεν αναγνωρίζεται αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που έχει εκδοθεί μεταξύ των ιδίων διαδίκων στο κράτος αναγνωρίσεως.

50 Ο προβλεπόμενος από το άρθρο 27, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών λόγος αρνήσεως αναγνωρίσεως των αποφάσεων έχει, επομένως, δεσμευτικό χαρακτήρα,

αντιθέτως προς ό,τι προκύπτει από το άρθρο 28, δεύτερο εδάφιο, της Συμβάσεως για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις που συνήφθη στο Λουγκάνο στις 16 Σεπτεμβρίου 1988 (ΕΕ L 319, σ. 9), διάταξη βάσει της οποίας είναι δυνατόν να μην αναγνωρισθεί απόφαση σε μια από τις περιπτώσεις που προβλέπουν τα άρθρα 54β, παράγραφος 3, και 57, παράγραφος 4, της εν λόγω συμβάσεως.

51 Τέλος, θα αντέβαινε στην αρχή της ασφάλειας δικαίου, ως προς την οποία το Δικαστήριο έκρινε επανειλημμένως ότι αποτελεί έναν από τους σκοπούς της Συμβάσεως των Βρυξελλών (βλ. αποφάσεις της 4ης Μαρτίου 1982, 38/81, Effer, Συλλογή 1982, σ. 825, σκέψη 6· της 28ης Σεπτεμβρίου 1999, C-440/97, GIE Groupe Concorde κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-6307, σκέψη 23, και της 19ης Φεβρουαρίου 2002, C-256/00, Besix, Συλλογή 2002, σ. I-1699, σκέψη 24), η ερμηνεία του άρθρου 27, σημείο 3, υπό την έννοια ότι η διάταξη αυτή παρέχει στο δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως τη δυνατότητα να επιτρέψει την αναγνώριση αλλοδαπής αποφάσεως, μολονότι η απόφαση αυτή είναι ασυμβίβαστη προς δικαστική απόφαση εκδοθείσα στο συμβαλλόμενο αυτό κράτος.

52 Ενόψει των προεκτεθέντων, στο δεύτερο μέρος του πρώτου ερωτήματος επιβάλλεται να δοθεί η απάντηση ότι το δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως, εφόσον διαπιστώσει ασυμβίβαστο μεταξύ αποφάσεως δικαστηρίου άλλου συμβαλλόμενου κράτους και αποφάσεως εκδοθείσας μεταξύ των ίδιων διαδίκων από δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως, υποχρεούται να μην αναγνωρίσει την αλλοδαπή απόφαση.

Επί του δεύτερου και τρίτου ερωτήματος

53 Λαμβανομένης υπόψης της απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, το δεύτερο και το τρίτο ερώτημα δεν χρήζουν απαντήσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

54 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γερμανική, η Ελληνική, η Ιταλική Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 10ης Φεβρουαρίου 2000 το Bundesgerichtshof, αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 27, σημείο 3, της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, όπως τροποποιήθηκε με τη Σύμβαση της 9ης Οκτωβρίου 1978 για την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, με τη Σύμβαση της

25ης Οκτωβρίου 1982 για την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας και με τη Σύμβαση της 26ης Μαΐου 1989 για την προσχώρηση του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι μια αλλοδαπή απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, υποχρεώνουσα τον καθού διάδικο σε παράλειψη ορισμένων ενεργειών, είναι ασυμβίβαστη προς μια απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, εκδοθείσα μεταξύ των ίδιων διαδίκων στο κράτος αναγνωρίσεως, με την οποία απορρίφθηκε η χορήγηση τέτοιου μέτρου.

2) Το δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως, εφόσον διαπιστώσει ασυμβίβαστο μεταξύ αποφάσεως δικαστηρίου άλλου συμβαλλόμενου κράτους και αποφάσεως εκδοθείσας μεταξύ των ίδιων διαδίκων από δικαστήριο του κράτους αναγνωρίσεως, υποχρεούται να μην αναγνωρίσει την αλλοδαπή απόφαση.

Jann Edward La Pergola

Wathelet Timmermans

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Ιουνίου 2002.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

P. Jann